

sekretariát @pslib.cz

V Liberci dne 5. dubna 2016

Vážení,

dostala se mi do ruky vaše výzva k součinnosti při akci „140. výročí.“ Jsem bývalý student Vyšší průmyslové školy v letech 1951 až 1955. Rád bych připomněl atmosféru té doby - padesátá léta minulého století ji měla velmi výraznou - a proto si dovoluji zaslat několik postřehů a pocitů z mých studií. Zároveň zasílám skenovanou část mojí žákovské knížky ze třetího ročníku, nikoliv proto, abych se snad chlubil svými známkami (byly průměrné), ale kvůli úvodním listům a vlastně kvůli celkovému uspořádání, a také několik studentských fotografií.

Pokud se týče písemných příspěvků, představují je kapitoly - či jejich části - z příběhů mého maturitního roku, které jsem napsal podle svých vzpomínek. Je mi jasné, že texty jsou poněkud delší, než by bylo zdrávo, i když jsem je zkrátil vynecháním odstavců, které se školy nedotýkají. Když jsem zkrácené verze znovu pročetl, nedokázal jsem je už více oklestit. Nemohl jsem se rozloučit ani s jedním dalším slovem, neboť otec velice nerad ubližuje svým dětem. Posílám je proto, jak jsou a doufám - tedy, budou-li se vám hodit - že si s nimi jako nezaujatí pozorovatelé sami poradíte.

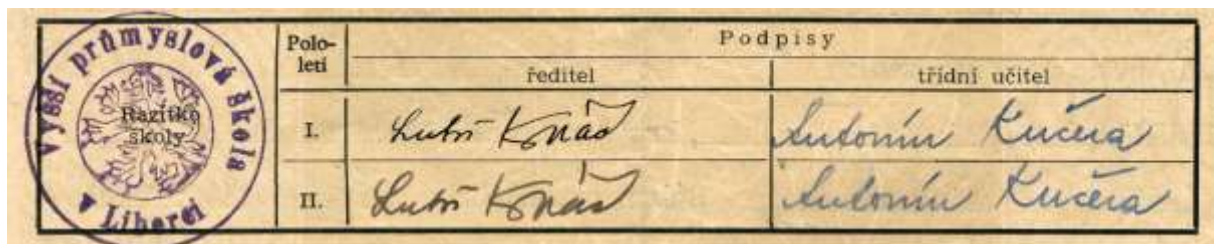
Několik poznámek k jednotlivým příspěvkům. Všechny jsou psány hovorovou češtinou, jak se študáci obvykle vyjadřují.

Noční hlídka.

V kapitole popisuji jednu mimoškolní aktivitu, kterou jsem podstoupil zcela dobrovolně a která o ovzduší doby mých studií mnohé vypovídá.

Maturantova zpověď.

Macek – (pozdější) inženýr Antonín Kučera, narozen 1911, v roce 1954 odešel učit jako

Polo- letí	Podpisy	
	ředitel	třídní učitel
I.	<i>Lubo Koneš</i>	<i>Antonín Kučera</i>
II.	<i>Lubo Koneš</i>	<i>Antonín Kučera</i>

asistent na VŠST Liberec (skládal jsem u něj zkoušku ze základů strojírenství) a promoval spolu s námi v roce 1960. Byl naším třídním dva roky (K2b – K3b). Učil nás technické kreslení, části strojů. Je na fotografii z roku 1953 na straně 2.

Křenda – Vladimír Křeček, narozen 1909, v roce 1955 působil na katedře matematiky VŠST,

kde jsem se s ním opět setkal. Byl naším třídním v prvním ročníku M1b. Je na fotografii z roku 1953 na straně 4.

Děda – Ing. Milan Uhlíř, narozen 1884. Učil nás stroje. Náš třídní v posledním ročníku K4b. Dovedl nás k maturitě. Je na fotografii na straně 6, snad z roku 1954.

Poznámka: v prvním ročníku jsem nastoupil do Vyšší průmyslové školy a maturitu skládal v Průmyslové škole. Zřejmě mezitím proběhla nějaká, zřejmě užitečná školská reforma.

Emsa – Ing. Bohumil Bohun, narozen 1907. Měli jsme ho v K3b na elektrotechniku. V K2b nás stejný předmět vyučoval Ing. Jan Cibulka (1903)

Další vzpomínku uvádím zde přímo v textu, protože kapitola, do které jsem ji začlenil, se již většinou netýká průmyslovky. Toto povídání však ano, protože na odpoledních „čajích“ v Lidových sadech, kam jsme jako studenti chodili obvykle tancovat (také na Střelnici), byl jednou proveden policejní zátah, který měl katastrofální důsledky pro několik studentů z jiných tříd. Někteří moji spolužáci, kteří tam v ten inkriminovaný den pobývali, stačili utéct záchodovým oknem. První odstavec úryvku je jen pro pochopení funkce hlídačů na tanečních zábavách.

... Skladby se hrály po trojicích. Jen povinný dechovky, taková úlitba době, reprezentovaný hlídačema mravnosti, kerý stávali v rohách sálu a dávali bacha, jestli se mládež při tanci nedopouští neslušností tím, že pouští partnera a místo klasického tanečního držení, tančí při rychlejších vodvazovkách figury, trvaly dýl....

... Ještě se vrátím k těm hlídačskejm hošanům, páč to byly zajímavý figury. Co si budem povídat, byli dost nebezpečný. Šuškal se, že jsou napojený na tajný, co sídlej v Pastýřský, a jako s takovejma nechtěl nikdo přijít do bližšího kontaktu. Proto měli mezi náma docela slušnej kus autority. I já je respektoval a snažil se tančit v jiným koutě, než v tom, co vechtrovali. Ještě mně totiž v hlavě lítal jeden velikej zátah na tancující mládež, bylo to asi v třiapadesátým takhle z jara – už to nevím přesně a možná to souviselo s těma pražskejma Vyšehradskejma jezdcema - kerej se konal esenbákama a těma v civilu v Lidákách. Vobsadili všechny východy a prováděli perlustraci, kerá měla za následek i výhazovy z průmky po předchozím vostouzení na všelijakejch nástěnkách, kde byli ty, co je policajti vzali s sebou na fízlarnu za účelem fotografování, označovaný za pásky a protistátní živly. Nástěnky visely u nás ve škole v přízemí. Dávali sme se na ty kluky a vedli u protistátních živlů protirežimový řeči. Mezi náma, žádný páskové to nebyli, natož tyhlety živlové. Byli to vobyčejný kluci, ve vobyčejnejch sakách a v normálních konfekčních kalhotách, nikterak neupravovanejch. A na hlavách měli i normální účesy, žádný emany. Vypadali tak trochu (na těch fotkách) jako nešťastný venkovský balíci. Když nad tím teď přemejšlím, možná byli vopravdu původu venkovského, neškuli dokonce kulackého a štúdiem strojařiny chtěli zakrejt svůj zavrženíhodnej původ. Kulaci, jak známo, byla třída vesnickejch boháčů a jim podobnejch individuí, který patřili spolu se zahnívající buržoázii ke škůdcům jako byl americkej brouk, teda mandelinka bramborová, a kerý bylo nutno vykynožít, jak by řekli braťa

Slováci, páč škodili slibně se rozvíjející lidovědemokratický republice. Sabotovali zásobování znárodněného velkoobchodu moukou, cukrem, bramborama a tak..., což znamenalo, že budovatelé lepších zítřků - dělníci, rolníci a pracující inteligence - mohli trpět podvýživou a tím pádem by se jejich budovatelský úsilí silně voslabilo. Což ovšem pracující výše zmíněných kategorií nemohli dopustit a škůdce nastoupený cesty, konaný po vzoru Největšího Přítele našich národů, Sovětského svazu, likvidovali v rámci *zvostrujícího se třídního boje* (terminus technicus budovatelských časů).

Ne, aby někoho napadlo míchat vobyčejnej třídní boj s tím zvostrěným. To sou dvě vodlišný kategorie. Vobyčejnej je vedenej před *přechodem moci z rukou buržoazie do rukou proletariátu*, neboť jak soudruh Čestmír Císař ve svém svěžím dílku Co je komunismus z roku 1949, který tenkrát pro jiskřivost myšlenek vydali hned čtyrykrát, praví

Třídní boj s buržoazií je veden hospodářsky, politicky i ideologicky. Nejdůležitější formou boje je zápas politický, v němž jde o moc... Přechod moci z rukou kapitalistů do rukou proletariátu nazýváme revolucí,

a zvostrěnej až potom. Teda až po tý revoluci...

Našimi učiteli, kteří nás „dotáhli k matuře“, byli:

*Josef Volf (1913), zástupce ředitele § Ing Milan Uhlíř (1884), třídní učitel, strojírenství § Vladimír Křeček (1909), matematika § Antonín Kučera (1911), části strojů
Marie Fléglová (1924), ruština § Alois Kašpar (1920), čeština § Vrbický (exter., řed. textil. prům.), textilní technologie § César (exter., Totex Chrastava), tkalcovské stavy § Šádek (exter., Totex Chrastava), úpravny § Bohumil Kukla (1924), stroj. technologie § Karel Havel (1904), laboratoře § Miroslav Tichánek (1931), tělocvič § Vladimír Plecítý (exter., Totex Chrastava), organizace výroby*

Co se týče přiložených fotografií v souboru 02, stručné popisky jsou v záhlaví u každé z nich. Jsou skenovány ve Photoshopu, stejně tak jako obrázky vložené do tohoto dopisu a také žakovská knížka v souboru 03.

S pozdravem

Ing. Sacher